

Bewonersavond Badhoevedorp, Lijnden en Nieuwe Meer

Verslag bewonersavond Erfgoed en de Ringdijk, Badhoevedorp
24 juni 2019, 't Rietland, Badhoevedorp

Aanwezige bewoners: 9

Aanwezige organisatoren: Annemarie Lodder, Kathrin Hannen (gemeente Haarlemmermeer), Isabel van Lent, Joël van der Moore (notulen), Joke Reichardt (SteenhuisMeurs).

Op 24 juni jl. kwamen bewoners van de dorpen Nieuwe Meer, Badhoevedorp en Lijnden bij elkaar om lokale kennis en verhalen over de ringdijk en de ringvaart te delen met een vertegenwoordiging van de gemeente Haarlemmermeer en onderzoeksbureau SteenhuisMeurs. Deze avond vond plaats in het kader van een cultuurhistorisch onderzoek in de aanloop naar het aanwijzen van de Ringdijk en de Ringvaart tot gemeentelijk erfgoed van de Haarlemmermeer.

Agrarische Elementen

- Hoewel nu verdwenen, is de Badhoeve sterk verweven met de identiteit van Badhoevedorp.
 - Een bewoner waardeert de innovatie van de Badhoeve, en van zijn grondlegger, dhr. Amersfoordt. Hij was ook in sociaal opzicht innovatief. Vanuit de dorpsraad van Badhoevedorp is er ook aandacht gekomen voor een borstbeeld.
 - De Badhoeve is pas in de jaren negentig gesloopt.
 - Het melkhuisje staat er nog.
- Er vond vroeger veel groenteteelt in het gebied plaats. Ten behoeve van deze groenteteelt stonden er ook veel kassen onder meer bij het Rietland. Hier is weinig meer van over. [Een deel van?] dit gebied heette vroeger de Slingertuinen, stelt een bewoner (naar de familie Slinger)

Landschap

- Oud land
 - Raasdorp was een oud stuk land dat mee ingepolderd werd. Dit stuk land is later ook verveend.
 - Bewoners waarderen de stukken oud land, gemarkeerd door de Raasdorperweg.
 - Er zijn hier huizen en structuren uit de pionierstijd te vinden.

- Bewoners wijzen ook op de stukken oud land bij bijvoorbeeld Vijfhuizen.
- Bewoners waarderen de delen waar nog de polder ingekeken kan worden, maar merken ook op dat dit op de meeste plaatsen niet meer mogelijk is.

Op en in de Ringvaart

- De veerpont 'Ome Piet' is een veerpont tussen de Nieuwemeerdijk en het Amsterdamse Bos. Het seizoenspontje verwijst naar Piet Eilander; een vroegere pontschipper van een van de pontjes (o.a. een kabelpont) over de Ringvaart. Een aanwezige bewoner is betrokken bij het nieuw leven inblazen van het pontje.
 - <https://haarlemmermeergemeente.nl/nieuws/generaties-hebben-leren-zwemmen-naast-de-pont-van-ome-piet>
- De veerpont 'Opoe Overveen' was een pont bij Lijnden, naast het gemaal.
- Vroeger werden er nog weleens roeiwedstrijden op het Akerdijkse gedeelte van de Ringvaart gehouden. Ten behoeve daarvan werden aan Amsterdamse zijde tribunes opgesteld. Dit was bijvoorbeeld zo met de Olympische Spelen van 1928.
- Bewoners wijzen op de voormalige stoombootdiensten vanaf o.a. Amsterdam over de Ringvaart. Deze legden onder meer aan bij De Pelikaan en Wink
- Naast het pontje van Ome Piet legde nogal eens een boot met 'zieke kindjes' aan.
- De Ringvaart is een staande-mast-route en vormt een belangrijke schakel tussen Amsterdam en Rotterdam.

Infrastructuur

- De Oude Haagseweg kruist de Ringvaart middels een oud viaduct met een basculekelder waarin vleermuizen zitten.
- De Sloterbrug (ook wel de Brug der Zuchten) wordt door bewoners gewaardeerd.
- Op de dijk bevond zich vroeger een jaagpad, later is dit beklinkerd en nog later verbeed.
- Bewoners vinden dat de chicanes afdoen aan de aanblik van de dijk.
- Bewoners merken op dat er plannen zijn om de Sloterbrug te vervangen en een rotonde in het parkje nabij de Badhoeve aan te leggen.
- De A9 doorsneed Badhoevedorp.
 - Er was een actiegroep 'snel weg ermee'
 - De snelweg werd op deze manier aangelegd omdat er rekening werd gehouden met een eventuele verlenging van de Buitenveldertbaan en een ingeplande grotere grondbehoefte voor de Zwanenburgbaan.
 - Bewoners merken op dat de relatief beperkte weerstand tegen deze snelweg ook gezien moet worden in het kader van de ervaring van de vooruitgang.
- Vroeger reed het autoverkeer richting Schiphol via de Sloterweg en langs de Ringvaart naar het vliegveld. Dit duurde tot medio 1930. Je kon ook met de boot naar Schiphol.
- Er was een brug over de Ringvaart in het verlengde van de Kamerlingh Onneslaan gepland. Deze is er nooit gekomen.

Bebouwing

- Een bewoner merkt op dat er tot 1900 niet op de dijk mocht worden gebouwd.
- Bewoners waarderen de oude dijkhuisjes.
 - Er wordt wel opgemerkt dat er weinig van zijn, ook met het oog op het bouwverbod op de dijk.
 - Recentelijk is het een van de oudste houten huisjes van de Haarlemmermeer gesloopt (bedoeld wordt waarschijnlijk het huis aan de Nieuwemeerdijk 286)
- Veel dijkhuizen zijn niet onderheid.
- Er wordt veel gebouwd aan de Ringdijk. Bewoners kunnen niet alle nieuwbouw waarderen.
 - Bewoners merken op dat de schaal van nieuwbouw moet passen in het karakter van de ringdijk. Soms bouwen mensen nu te hoog, omdat er in de dijk geheid mag worden.
 - Sommige bewoners vinden dat nieuwbouwhuizen kleine ramen moeten hebben om in het karakter van de bestaande bebouwing langs de dijk te passen.
 - Sommige bewoners vinden dat er historiserend gebouwd moet worden, anderen zijn het daar niet mee eens.
 - Samengevat vinden bewoners dat er in de bestemmingsplannen gelet moet worden op:
 - Schaal
 - Hoogte
 - Dunne, lange percelen
 - De oude panden hebben vaak bijna geen voortuin en liggen knus tegen de dijk aan.
 - Geen lange blokken vormen, geen percelen samenvoegen
 - Polderzichten zijn belangrijk, houd ze open.
 - Wat hoort er thuis op de Ringdijk? Een enkele woonlaag met een kap erop.
- Op de Akerdijk is de rooilijn van tijd tot tijd verplaatst, waardoor bijvoorbeeld de machinehuisjes erg dicht op de rooilijn staan.
- Vroeger hadden de huizen een gevel met zichtbare donkere, rode bakstenen. Tegenwoordig worden veel huizen wit geverfd.
- Een bewoner geeft aan dat nieuwbouw individueel en niet seriematig moet zijn.

Blik op de overkant

- Men is pas in 1876 begonnen met het uitvenen van de Middelveldse Akerpolder, omdat dit met het oog op overstromingen in Amsterdam voor de droogmaking van de Haarlemmermeer te onveilig gevonden werd. Vanaf 1900 is men de Osdorpse Bovenpolder gaan uitvenen.
- De Riekerpolder is vroeger uitgegraven voor de zandwinning.
- Een bewoner waardeert de molen in Sloten, waar ook een kaasboerderij en een brouwerij bij te vinden is, waar veel Aziatische toeristen op af komen.

- Het Lutkemeer was een meer aan de andere kant van de Ringvaart dat is drooggemaakt na de Haarlemmermeerpolder. Lutke verwijst naar 'klein'.
- In de Nieuwe Meer ligt een van de modernste koelinstallaties voor de Zuidas.

Markante gebouwen en plaatsen

- Een bewoner woont in een dijkhuisje uit 1906 en waardeert het huisje ten zeerste. Ze kreeg van Schiphol subsidie om het huis te isoleren.
- De St. Franciscus van Saleskerk is de oudste kerk in de Haarlemmermeer. Ernaast of in de buurt stond een katholieke school.
- Er staat een protestantse kerk aan de Kromme Tocht.
- Men waardeert het park rondom de voormalige Badhoeve. Dit parkje is een tijd een hertenkamp geweest.

Haarlemmermeeders

- Lijnden kende een protestants en een katholiek gedeelte. Er is discussie over de vraag of de katholieken aan de ene en de protestanten aan de andere kant van de Hoofdvaart woonden, maar de twee bevolkingsgroepen konden in ieder geval niet bijzonder goed met elkaar uit de voeten.

Overig

- Een bewoner merkt op dat het schootsveld van de Stelling van Amsterdam en de geluidscontouren een moderne analogie vormen.
- Toen de kerk van Rijk is weggespoeld is de kerk van Sloten uitgebreid.
- Bewoners waarderen de bovenlandjes (naast de golfbaan)
- Een bewoner waardeert de rietlanden
- Een bewoner merkt op dat er bij de Nieuwe Meer erg grote borden ten behoeve van de scheepvaart staan en dat de verwijdering of verplaatsing van deze borden het uitzicht aanzienlijk zou verbeteren.
- Er heerst veel onvrede over de verkeersveiligheid op de ringdijk, bijvoorbeeld door de chicanes die de gemeente op de dijk heeft geplaatst.
- Bewoners merken op dat de hoogste concentratie van erfgoed tussen de Oude Molen [Akermolens?] en de Slotermolen te vinden is.
- Het profiel van de dijk is aangepast. De dijk is meerdere malen opgehoogd.
- Na de Tweede Wereldoorlog waren in het gebied veel bommenkraters te vinden. Schiphol, toentertijd gelegen aan de Ringdijk vormde een belangrijk doelwit vanuit militair oogpunt.
- Er heeft bijna een dijkdoorbraak plaatsgevonden in het gebied.
- Er heeft een schijnvliegveld in de Haarlemmermeer gelegen (bij Rijsenhout)
- Cafés
 - Café Tante Annie lag in de polder in het bebouwingscluster op de kruising van de Schipholweg en de Hoofdvaart.
 - Sjaak Burger

- Tankgracht: er lag een tankgracht dwars door Badhoevedorp. Voor de aanleg hiervan moest veel gesloopt worden. Locatie is t.h.v. Akerdijk 289. In 1950 werd de corridor opgevuld met nieuwbouw.
- School 1 lag in het bebouwingscluster op de kruising van de Schipholweg met de Hoofdvaart.
- Het domeinenterrein is een oude militaire batterij.
- Een bewoner noemt de dijk een rafelrand zonder ruimtelijke ordening, en benoemt dat dit ook tot de geschiedenis behoort.
- Bewoners willen dat het stuk Rietland tussen de Sloterweg en de Kamerlingh Onnesweg wordt bewaard, net als het gebied bij de Raasdorperweg